

[Domov](#) > ... > [Iskanje Pravnih Strokovnjakov](#) > [Vrste Pravniških Poklicev](#) > France

Vrste pravniških poklicev

Vsebino zagotavlja

Francija

Francija

Ta oddelek vsebuje pregled raznih pravniških poklicev.

Pravniški poklici – uvod

Sodniki

Organizacija

V Franciji visoki pravosodni uradniki (*magistrats*) svoje delo opravljajo poklicno; delijo se na sodnike in tožilce (*ministère public* ali *parquet*). Za sodnike se pogosto uporablja naziv „visoki pravosodni uradniki v klopi“ (*magistrats du siège*), za tožilce pa „visoki pravosodni uradniki v dvorani“ (*magistrats du parquet*).

Sodniki odločajo o sporih, ki so jim predloženi, tožilstvo pa zastopa javne interese in zagotavlja ustrezno izvajanje zakonov. Pravila o sodniškem in tožilskem poklicu so navedena v odloku (*ordonnance*) št. 58-1270 z dne 22. decembra 1958 o sistemskem zakonu (*loi organique*) o statusu sodnikov in tožilcev. Na podlagi člena 1 navedenega odloka je lahko visoki pravosodni uradnik na različnih stopnjah kariere imenovan na mesto sodnika ali tožilca. To je načelo enotnosti sodstva, ki ga je znova potrdil Ustavni svet, zlasti z odločbo z dne 11. avgusta 1993. Vsi visoki pravosodni uradniki so del pravosodja, ki mora po členu 66 ustave ščititi posamezne svoboščine. Obstajajo pa številne razlike med pravili za posamezne skupine visokih pravosodnih uradnikov, saj sodniki niso podrejeni višjim organom in jim je zagotovljena neodstavljaljivost, torej ne morejo biti imenovani na drugo delovno mesto brez svojega soglasja. Razlikuje se tudi način njihovega imenovanja: sodniki so imenovani s soglasjem Vrhovnega sodnega sveta (*Conseil supérieur de la magistrature*) oziroma na predlog navedenega sveta, če gre za sodnika pri kasacijskem sodišču, prvega predsednika pritožbenega sodišča ali predsednika sodišča; Vrhovni sodni svet ima tudi disciplinske pristojnosti nad sodniki. Tožilci pa so imenovani po posvetovanju z Vrhovnim sodnim svetom, pri čemer minister za pravosodje imenuje kandidate in izvršuje disciplinske pristojnosti.

Večina visokih pravosodnih uradnikov se zaposli na podlagi natečaja (*concours*). Kandidati se lahko udeležijo prvega natečaja za študente, če imajo diplomu, ki potrjuje, da so končali vsaj štiriletni visokošolski študij, do magistrske stopnje. Uspešni kandidati postanejo sodniški pripravniki (*auditeurs de justice*) in vsi se udeležijo istega usposabljanja na državni šoli za visoke pravosodne uradnike (*École nationale de la magistrature* – ENM). Obstajajo pa tudi možnosti neposredne zaposlitve v pravosodju. Sodniški pripravniki so po končanem usposabljanju na ENM z dekretom (*décret*) imenovani na delovno mesto pri sodišču ali tožilstvu.

Vodje sodišč (predsednik sodišča in okrožni tožilec ali prvi predsednik in generalni tožilec, odvisno od sodišča) poleg svojih pravosodnih nalog opravljajo tudi upravne naloge, na primer glede razporeditve obravnave.

Dne 1. januarja 2018 je delovalo 8 412 visokih pravosodnih uradnikov, od katerih jih je bilo 7 881 zaposlenih pri sodišču ali tožilstvu.

Vrhovni sodni svet

Vrhovni sodni svet (*Conseil supérieur de la magistrature* – CSM) je opredeljen v členu 65 ustave. Z ustavnim zakonom z dne 23. julija 2008 je bila spremenjena sestava Vrhovnega sodnega sveta in njegove pristojnosti v

zvezi z imenovanjem, določena pa je bila tudi možnost, da se nanj obrnejo posamezniki. Predsednik republike tako ni več član tega sveta.

Oddelku sveta, pristojnemu za sodnike, predseduje prvi predsednik kasacijskega sodišča. V oddelku so poleg petih sodnikov in tožilca tudi član državnega sveta (*Conseil d'État*), ki ga imenuje državni svet, odvetnik (*avocat*) in šest usposobljenih oseb, ki niso člani parlamenta, sodstva ali upravnih sodišč. Predsednik republike, predsednik spodnjega doma parlamenta (*Assemblée nationale*) in predsednik senata imenujejo po dve usposobljeni osebi.

Oddelku sveta, pristojnemu za tožilce, predseduje generalni tožilec (*procureur général*) pri kasacijskem sodišču. V oddelku so poleg petih tožilcev in sodnika še član državnega sveta, odvetnik in že navedenih šest usposobljenih oseb.

Oddelek sveta, pristojen za sodnike, predloži predloge za imenovanje sodnikov kasacijskega sodišča, prvih predsednikov pritožbenih sodišč (*cours d'appel*) in predsednikov okrožnih sodišč (*tribunaux de grande instance*). Drugi sodniki so lahko imenovani le s privolitvijo tega oddelka.

Ta oddelek deluje kot disciplinski organ za sodnike. Zato vključuje tudi sodnika iz oddelka sveta, pristojnega za tožilce.

Oddelek sveta, pristojen za tožilce, poda mnenje o imenovanjih tožilcev. Poleg tega poda tudi mnenje o disciplinskih ukrepih za tožilce. Zato je v njem poleg članov, navedenih v tretjem odstavku člena 65, tudi tožilec iz oddelka sveta, pristojnega za sodnike.

Državno tožilstvo

Organizacija

Tožilci državnega tožilstva morajo delovati v interesu družbe, saj jo zastopajo pri zagotavljanju izvajanja zakonov.

Razen generalnega tožilstva (*parquet général*) pri kasacijskem sodišču, ki ima poseben status, je državno tožilstvo v Franciji hierarhična piramida pod nadzorom ministra za pravosodje. Člen 30 zakonika o kazenskem postopku določa, da minister za pravosodje vodi kazensko politiko, ki jo določi vlada. Minister mora zagotoviti, da se ta politika dosledno izvaja po vsej državi. V ta namen lahko tožilcem daje splošna navodila v zvezi s kazensko politiko.

Pri vsakem okrožnem sodišču (*tribunal de grande instance*) je tožilstvo, ki ga sestavlja nekaj tožilcev, vodi pa ga okrožni tožilec (*procureur de la République*), ki so mu ostali tožilci podrejeni. Tožilstvo upravlja tako, da razporeja naloge in storitve med pomočnike tožilca (*procureurs adjoints*), nižje tožilce (*vice-procureurs*) in namestnike tožilcev (*substituts*). Okrožni tožilec deluje pod nadzorom in vodstvom generalnega tožilca (*procureur général*).

Kljub tej hierarhični strukturi je tožilstvo nedeljiva enota, saj namestnik tožilca ne potrebuje pooblastila nadrejenega za delovanje, vsako njegovo dejanje pa zavezuje celotno tožilstvo.

Vloga in pristojnosti

Tožilstvo je pristojno zlasti za kazenske zadeve. Vodi preiskave in izvede oziroma zagotovi izvajanje vseh ukrepov za pregon kaznivih dejanj. Svobodno lahko odloča o začetku oziroma poteku postopkov v kazenskih zadevah (npr. začetek preiskovalnega postopka (*ouverture d'une information judiciaire*), predložitev zadeve sodišču (*renvoi devant une juridiction de jugement*) ali opustitev pregona (*classement sans suite*)). Udeležiti se mora sodne obravnave, na kateri tožilec ustno predstavi stališča (o dejstvih, lastnostih obtožene osebe in kazni), ki se mu zdi naj primernejša za ustrezno zagotovitev dobrega delovanja pravosodja. Poleg tega tožilstvo zagotovi, da se kazni izvršijo.

Tožilstvo je pristojno za varstvo mladoletnih oseb, ki so v nevarnosti, ima pa tudi nekatere pristojnosti v civilnih zadevah (npr. v zvezi s statusom posameznikov v evidencah rojstev, zakonskih zvez in smrti) ter v upravnih (npr. v zvezi s točenjem pijač, tiskom ali neposredno prodajo) in gospodarskih zadevah (npr. v zvezi z nekaterimi postopki pri plačilni nesposobnosti).

Vloga in pristojnosti sodnikov so pojasnjene na strani o rednih sodiščih.

Nepoklicni sodniki (*juges non professionnels*)

Začasno imenovani nepoklicni sodniki (*magistrats exerçant à titre temporaire*)

Z namenom približanja izvajanja sodne oblasti skupnosti je mogoče predstavnika civilne družbe začasno imenovati za nepoklicnega sodnika (*magistrat exerçant à titre temporaire* - MTT), da se zagotovi začasna pomoč pravosodnemu sistemu na podlagi členov 41-10 in nasl. odloka (*ordonnance*) št. 58-1270 z dne 22. decembra 1958 o sistemskem zakonu (*loi organique*) o statusu sodnikov in tožilcev, kakor je bil spremenjen.

Posebna značilnost te vloge je, da lahko začasno imenovani nepoklicni sodniki za določeno obdobje opravljajo naloge sodnika okrajnega sodišča, sodnika policijskega sodišča in/ali prisednika v zadevah, ki jih obravnava tričlanski senat pri okrožnih sodiščih, pri tem pa lahko poleg tega opravljajo tudi poklicne dejavnosti, združljive s sodno funkcijo.

Nedavni porast števila začasno imenovanih nepoklicnih sodnikov je neposredna posledica izginjanja lokalnih sodišč (*juges de proximité*), vzpostavljenih na podlagi zakona z dne 9. septembra 2002 in opuščeni na podlagi člena 15 zakona št. 2016-1547 z dne 18. novembra 2016 o posodobitvi pravosodnega sistema za 21. stoletje in odloka št. 2017-683 z dne 28. aprila 2017.

Sistemski zakon (*loi organique*) št. 2016-1090 z dne 8. avgusta 2016, ki je začel veljati 1. julija 2017, je združil vlogi lokalnega sodnika in začasno imenovanega nepoklicnega sodnika (MTT).

Začasno imenovani nepoklicni sodniki so redno imenovani na podlagi prijav (in ne na podlagi natečajev).

Pogoji za imenovanje začasno imenovanih nepoklicnih sodnikov

Oseba mora imeti francosko državljanstvo, stara mora biti med 35 in 75 let, imeti mora vse pravice državljana, biti primerne značaja, izpolnjevati morebitne zahteve glede državne službe in biti fizično sposobna opravljati zahtevane naloge, ob upoštevanju prilagoditev za morebitno invalidnost.

Kandidati morajo izpolnjevati tudi enega od naslednjih pogojev:

- imeti morajo diplomu, ki potrjuje, da so zaključili vsaj štiriletni visokošolski študij (ali enakovredno kvalifikacijo), ter dokazati vsaj sedem let poklicnih izkušenj, na podlagi katerih so sposobni opravljati sodniške naloge;
- biti vodja* tajništva sodišča in dokazati sedem let izkušenj v vlogi sodnega uradnika;
- biti državni uradnik kategorije A pri ministrstvu za pravosodje** in dokazati vsaj sedem let izkušenj v tej vlogi;
- dokazati, da že vsaj pet let opravlja ali je v preteklosti vsaj pet let opravljal pravniški ali pravosodni poklic, ki je reguliran ali katerega naziv je zaščiten.

Status začasno imenovanih nepoklicnih sodnikov

Oddelek Vrhovnega sodnega sveta, pristojen za sodnike, izda mnenje o kandidatih, ki jih predlaga minister za pravosodje.

Za začasno imenovane nepoklicne sodnike, ki jih z dekretom (*décret*) imenuje predsednik Republike, veljajo pravila, ki veljajo za poklicne sodnike.

Imenovani so za obdobje petih let, ki ga je mogoče enkrat podaljšati, vendar svoje funkcije ne smejo opravljati po dopoljenem 75. letu.

Poleg sodniške funkcije lahko opravljajo tudi svojo poklicno dejavnost, če ta ni vključena na seznam dejavnosti iz obrazca za prijavo, nezdružljivih s sodniško funkcijo.

Naloge začasno imenovanih nepoklicnih sodnikov

Začasno imenovani nepoklicni sodniki opravljajo naslednje naloge:

- pri okrožnih sodiščih obravnavajo civilne in kazenske spore kot prisedniki v tričlanskem senatu. V okviru omejitve tretjine sodnih nalog, ki so jim naložene, lahko potrjujejo poravnave v kazenskih zadevah. Sodelujejo tudi pri policijskih sodiščih, kjer obravnavajo omejeno število zadev, ki se nanašajo na prve štiri kategorije prometnih prekrškov in na peto kategorijo glob ter lahko za navedene prekrške tudi izdajajo plačilne naloge;
- pri okrajnem sodišču obravnavajo civilne zadeve v okviru omejitve tretjine zadev okrajnega sodišča, ki so mu dodeljeni.

Usposabljanje začasno imenovanih nepoklicnih sodnikov

Začasno imenovani nepoklicni sodniki morajo opraviti desetdnevno teoretično usposabljanje pri državni šoli za visoke pravosodne uradnike (ENM).

Na podlagi odločbe Vrhovnega sodnega sveta morajo opraviti bodisi poskusno dobo pri sodišču, ki traja 40–80 dni v obdobju šestih mesecev, bodisi usposabljanje pri sodišču, ki traja 40 dni, to pa je v izrednih primerih mogoče skrajšati glede na kandidatove poklicne izkušnje.

Plačilo začasno imenovanih nepoklicnih sodnikov

Začasno imenovani nepoklicni sodniki so plačani za opravljene storitve glede na časovno enoto opravljanja funkcije.

Enota opravljanja funkcije znaša 106,28 EUR bruto (v skladu z indekso točko plač v javnem sektorju na dan 1. februar 2017); na leto je mogoče opraviti največ 300 takih enot.

Začasno imenovani nepoklicni sodniki niso upravičeni do povračila potnih stroškov od doma do sodišča, ki so mu dodeljeni.

Člani delovnih sodišč

Delovna sodišča so bila ustanovljena leta 1806 in so prvostopenjska razsodišča, specializirana za reševanje individualnih sporov, ki nastanejo med delavci oziroma vajenci in delodajalci v zvezi s pogodbami iz takega razmerja. Sodniki (člani) takih sodišč izhajajo iz gospodarstva.

Sistem teh sodišč temelji na predpostavki, da so delovna razmerja zapletena in posebna, zato zahtevajo sodnika, ki ima izkušnje s takimi razmerji, bodisi kot delavec bodisi kot delodajalec.

Delovna sodišča torej nujno vključujejo enako število predstavnikov delavcev in delodajalcev (združeni senati). Člani delovnih sodišč so razdeljeni v dve skupini (delavci in delodajalci) in pet specializiranih oddelkov (industrija, gospodarstvo, kmetijstvo, razne dejavnosti in upravljanje).

Pri 210 delovnih sodiščih v celinski Franciji in na čezmorskih ozemljih dela 14 512 sodnikov, ki na leto obravnavajo približno 142 500 zadev.

Njihova primarna naloga je doseči poravnavo med strankami, če to ni mogoče, pa odločiti v sporu med njimi.

Način imenovanja

Od leta 1979 člane delovnih sodišč vsakih pet let izbirajo njihovi stanovski kolegi na splošnem glasovanju. Zaradi vse manjšega števila volivcev, ki so se udeleževali takih glasovanj, zaradi česar je upadla legitimnost sistema delovnih sodišč, so se začele proučevati nove metode imenovanja članov delovnih sodišč.

Odlok (*ordonnance*) št. 2016-388 z dne 31. marca 2016 je zato potrdil posebno naravo sistema delovnih sodišč ter neposredno glasovanje nadomestil s sistemom imenovanja na predlog sindikatov in združenj delodajalcev, in sicer na podlagi ugotavljanja njihove reprezentativnosti.

Trenutno vsaka štiri leta poteka splošno imenovanje članov delovnih sodišč. Imenovanje se opravi na podlagi skupnega sklepa (*arrêté*) ministrov za pravosodje in zaposlovanje. Mesta, ki se sprostijo med mandatom, se objavijo v dopolnilnem postopku in zapolnijo enako kot v prvem krogu.

Usposabljanje

Cilj zakona št. 2015-990 z dne 6. avgusta 2015 o rasti, dejavnostih in enakih gospodarskih možnostih je bil izboljšati poklicni status članov delovnih sodišč, zlasti z uvedbo obveznega začetnega in nadaljnega usposabljanja.

Člani delovnih sodišč se morajo zato udeležiti obveznega začetnega usposabljanja pred nastopom sodne funkcije, pozneje pa tudi nadaljnega usposabljanja.

Začetno usposabljanje je enako za predstavnike delodajalcev in delavcev. Organizira in izvaja ga državna šola za visoke pravosodne uradnike (ENM), program pa sestavlja več teoretičnih in praktičnih modulov, ki skupaj trajajo pet dni. Če član delovnega sodišča ne opravi začetnega usposabljanja v 15 mesecih od prvega dne drugega meseca po imenovanju, se šteje, da je od imenovanja odstopil.

Člani delovnih sodišč morajo med štiriletnim mandatom opraviti tudi šest tednov nadaljnega usposabljanja. To usposabljanje izvaja ministrstvo za zaposlovanje.

Pravila ravnanja

Člani delovnih sodišč zaprisežejo. Za njih veljajo pravila ravnanja, ki veljajo za sodnike: neodvisnost, nepristranskost, čast in poštenost; poleg tega se morajo vesti tako, da v tem smislu ne zbujajo dvoma vase. Zavezani so varovati zaupnost postopka odločanja.

Z dekretom št. 2016-1948 z dne 28. decembra 2016 o poklicni etiki in disciplinskih postopkih glede članov delovnih sodišč, sprejetim na podlagi zakona št. 2015-990 z dne 6. avgusta 2015 o rasti, dejavnostih in enakih gospodarskih možnostih, je bil v zakonik o delovnih razmerjih vstavljen nov člen R.1431-3-1, na podlagi katerega ima Vrhovni svet članov delovnih sodišč (*Conseil supérieur de la prud'homie*) nalogo pripraviti in objaviti kodeks ravnanja članov delovnih sodišč.

Vrhovni svet članov delovnih sodišč je tak kodeks odobril 26. januarja 2018.

Status

Aktivni člani delovnih sodišč uživajo zaščiteno delovni status, kar pomeni, da jih ni mogoče odpustiti brez predhodne odobritve delovnega inšpektorata; imajo tudi pravico do odsotnosti med delovnim časom.

Taka odsotnost se šteje za dejanski čas dela; nadomestilo zanj plača delodajalec, ki dobi tak znesek povrnjen iz socialnega zavarovanja. Zaradi opravljanja dela pri delovnem sodišču med delovnim časom oseba torej ne izgubi plače ali dodatkov. Delodajalcu država povrne tako izplačilo plače.

Predstavniki delodajalcev in delavci pri sodišču, ki ne spadajo v zgoraj navedeno kategorijo (iskalci zaposlitve, upokoјenci, člani sodišča, ki delo opravljajo zunaj svojega delovnega časa), so za svoje delo pri sodišču plačani v skladu s postavko, določeno v zakonodajnem dekretu (*décret*).

Povrnejo se jim lahko tudi potni stroški.

Sodniki pri gospodarskih sodiščih

V celinski Franciji je 134 prvostopenjskih gospodarskih sodišč, razen v Alzaciji in Mozeli, kjer oddelek okrožnega sodišča obravnava gospodarske spore na podlagi izjeme, določene v lokalni zakonodaji, in devet mešanih gospodarskih sodišč na čezmorskih ozemljih.

Gospodarska sodišča obravnavajo spore med trgovci oziroma med trgovci in gospodarskimi družbami ter spore glede gospodarskih razmerij.

Gospodarski sodniki (*juges consulaires*) so trgovci ali direktorji gospodarskih družb. Imajo torej poklicne izkušnje s tega področja.

Trenutno pri gospodarskih sodiščih deluje več kot 3 400 sodnikov.

Izvolijo jih njihovi stanovski kolegi na vsakoletnem glasovanju, ki poteka v dveh krogih.

Izvoljeni so najprej za dve leti. Nato so lahko ponovno izvoljeni za štiri leta pri istem sodišču ali katerem koli drugem gospodarskem sodišču, vendar ne morejo opravljati več kot štirih mandatov; edina izjema je predsednik v odhodu, ki se lahko ponovno izvoli še za peti mandat, vendar le kot član senata.

Ob prevzemu funkcije morajo zapriseči, zavezuje pa jih enak kodeks ravnanja kot poklicne sodnike.

Funkcijo opravljajo prostovoljno. Zato morajo biti na voljo in pripravljeni nameniti svoj čas opravljanju funkcije, zlasti s sodelovanjem pri nepogrešljivem začetnem in nadaljnjem usposabljanju.

Zakon 2016-1547 z dne 18. novembra 2016 o posodobitvi pravosodnega sistema za 21. stoletje je uvedel večje reforme statusa gospodarskih sodnikov. Zlasti je revidiral določbe o njihovem kodeksu ravnanja in disciplinskih postopkih ter izboljšal njihov poklicni status z uvedbo obveznega začetnega in nadaljnega usposabljanja pri državni šoli za visoke pravosodne uradnike.

Prisedniki pri socialnih sodiščih

Prvi predsednik pritožbenega sodišča imenuje prisednike pri socialnih sodiščih (*tribunaux des affaires de la sécurité sociale*) za obdobje treh let s seznama, ki ga za določeno sodišče predloži regionalni direktor za mladino, šport in socialno kohezijo na podlagi predlogov, ki jih predložijo najbolj reprezentativne gospodarske in poklicne organizacije.

Z zakonom z dne 18. novembra 2016 o posodobitvi pravosodnega sistema za 21. stoletje so bila opuščena socialna sodišča in z dnem 1. januarja 2019 so se njihove zadeve prenesle na posebna okrožna sodišča. Prisedniki bodo zadeve obravnavali tam.

Prisedniki pri sodiščih za spore o nezmožnosti

Prisednike pri sodiščih za spore o nezmožnosti (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) za obdobje treh let imenuje prvi predsednik pritožbenega sodišča s pristojnostjo na danem območju ali regionalni direktor za mladino, šport in socialno kohezijo s seznamov, ki se sestavijo glede na predloge najbolj reprezentativnih gospodarskih in poklicnih organizacij.

Z zakonom z dne 18. novembra 2016 o posodobitvi pravosodnega sistema za 21. stoletje so bila opuščena sodišča za spore o nezmožnosti in z dnem 1. januarja 2019 so se njihove zadeve prenesle na posebna okrožna sodišča. Prisedniki bodo zadeve obravnavali tam.

Prisedniki pri senatih okrožnih sodišč za socialne zadeve

Od 1. januarja 2019 ti prisedniki sedijo pri senatih okrožnih sodišč, ki obravnavajo spore s področja socialne varnosti in socialne pomoči.

Prvi predsednik pritožbenega sodišča jih imenuje za obdobje treh let, in sicer po posvetovanju s predsednikom okrožnega sodišča in na podlagi seznama za posamezno sodišče, ki ga sestavi prefekt na podlagi predlogov najbolj reprezentativnih gospodarskih in poklicnih organizacij.

Kandidati morajo biti francoski državljani, imeti vsaj 23 let, izpolnjevati morajo pogoje za opravljanje porotne službe, ne smejo biti obsojeni za kaznivo dejanje na podlagi zakonika za ruralno področje in morski ribolov ali zakonika socialne varnosti; prav tako ne smejo biti člani odbora v organizaciji s področja socialne varnosti ali vzajemni organizaciji. Njihova funkcija je združljiva s funkcijo člana delovnega sodišča.

Prisedniki pri sodiščih za mladoletnike

Prisednike pri sodiščih za mladoletnike (*tribunaux pour enfants*) za obdobje štirih let imenuje minister za pravosodje s seznama kandidatov, ki ga predloži prvi predsednik pritožbenega sodišča, na območje katerega spada sodišče za mladoletnike.

Kandidati morajo biti francoski državljani, stari vsaj 30 let in morajo imeti poseben interes za zadeve v zvezi z mladoletniki, v kakršni koli vlogi.

Prisedniki pri sodiščih za kmetijska zemljišča

Prisednike pri sodiščih za kmetijska zemljišča (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) za obdobje šestih let imenuje prvi predsednik pritožbenega sodišča na podlagi seznama, ki ga za posamezno sodišče pripravi prefekt, na podlagi predlogov najbolj reprezentativnih poklicnih organizacij ali organizacij najemodajalcev.

Te vključujejo najemodajalce, ki niso hkrati tudi najemniki, in najemnike, ki niso hkrati tudi najemodajalci; če je ustrezno, se ti ločijo v dve skupini združenega sodišča, eno sestavljajo najemodajalci in najemniki na podlagi najemnih pogodb, drugo pa najemodajalci in najemniki na podlagi pogodb o delnem zakupu.

Kandidati morajo biti francoski državljani, stari vsaj 26 let, imeti morajo vse civilne, državljske ali poklicne pravice in morajo biti že vsaj pet let v vlogi najemodajalca ali najemnika na podlagi najemne pogodbe ali pogodbe o delnem zakupu.

Sodni tajniki

Sodni tajniki (*greffiers*) so strokovnjaki za pravni postopek, ki visokim pravosodnim uradnikom pomagajo sestavljati sodne listine, odgovorni pa so tudi za potrjevanje aktov sodišča, kadar zakon tako določa.

Sodni tajniki sodelujejo z visokimi pravosodnimi uradniki, pomagajo jim pri pripravi in obravnavi zadev ter opravljajo pravne raziskave. Po navodilih visokih pravosodnih uradnikov pripravljajo odločbe in pritožbe. V okviru zagotavljanja informacij in pomoči javnosti se jim lahko zaupa tudi zagotavljanje informacij, usmerjanje ali pomoč uporabnikom pri izpolnjevanju sodnih formalnosti ali sodelovanju v postopkih. Zaupajo se jim lahko tudi naloge poklicnega usposabljanja.

Večino funkcij sodni tajniki izvajajo v različnih službah sodišč. Glede na velikost in organizacijo sodišča imajo lahko vodstvene funkcije kot vodje ali namestniki vodje sodnega tajništva ali kot vodje oddelka.

[Vodja sodnih tajnikov](#) (378 Kb)

[Sodni tajnik](#) (375 Kb)

Dne 1. januarja 2018 je oddelek za kadrovske zadeve pri ministrstvu za pravosodje, odgovoren za sodna tajništva, vodil 10 931 članov osebja, od katerih jih je bilo 9 368 dodeljenih sodiščem.

Odvetniki

Odvetniki (*avocats*) delajo v pravosodju, vendar svoj poklic opravljajo neodvisno in kot samozaposleni. Pravila o tem poklicu so načeloma navedena v zakonu št. 71-1130 z dne 31. decembra 1971, ki je preoblikoval določene pravosodne in pravniške poklice, in dekretu (*décret*) št. 91-1197 z dne 27. novembra 1991, ki opredeljuje poklic odvetnika. Z zakonom št. 90-1259 z dne 31. decembra 1990, ki je spremenil zakon iz leta 1971, ter njegovimi izvedbenimi akti je bil oblikovan nov odvetniški poklic (*avocat*), v katerem je bil združen obstoječi poklic odvetnika (*avocat*) in pravnega svetovalca (*conseil juridique*). Zakon z dne 25. januarja 2011 o reformi pravnega zastopanja pred pritožbenimi sodišči pa je združil funkciji odvetnika in pravnega zastopnika pri pritožbenih sodiščih (*avoué près les cours d'appel*).

Odvetniki vsakodnevno opravljajo dve funkciji: v okviru ene pomagajo strankam in jih zastopajo pred sodišči (sodna funkcija), v okviru druge pa zagotavljajo pravno svetovanje in sestavljajo pravne akte (pravna funkcija).

Na podlagi člena 4(1) zakona z dne 31. decembra 1971 imajo odvetniki praktično monopolni položaj na področjih pomoči strankam in zastopanja strank ter delovanja in zagovarjanja pred sodišči, sodnimi organi in disciplinskimi organi vseh vrst.

Ne obstaja nobeno nacionalno združenje odvetnikov, saj odvetniki želijo, da so vse zbornice pošteno zastopane. V celinski Franciji in na čezmorskih ozemljih je 16 odvetniških zbornic (*barreaux*), od katerih je vsaka povezana z okrožnim sodiščem (*tribunal de grande instance*), ima svojega predsednika (*bâtonnier*) in svet zbornice (*conseil de l'ordre*), ki se ukvarja z vsemi zadevami glede izvajanja poklica in tako zagotavlja, da odvetniki izpolnjujejo svoje obveznosti, hkrati pa ščiti njihove pravice.

Nacionalni svet odvetniških zbornic (*Conseil national des barreaux* – CNB), ustanovljen z zakonom z dne 31. decembra 1990 (člen 15), je organ, ki deluje v javno korist (*établissement d'utilité publique*) in je pravna oseba, hkrati pa je odgovoren za zastopanje pravniškega poklica pred javnimi organi in zagotavljanje skladnosti med pravili in izvajanjem tega poklica.

Nacionalni svet odvetniških zbornic ima spletišče, na katerem je mogoče brezplačno dostopati do informacij o organizaciji te poklicne dejavnosti, aktualnih vprašanjih v zvezi s tem poklicem in imenika vseh odvetnikov, včlanjenih v posamezne francoske odvetniške zbornice. Večina večjih odvetniških zbornic ima svoja spletišča, ki so brezplačna in dostopna vsem, njihovi naslovi pa so navedeni v imeniku odvetniških zbornic na spletnem mestu Nacionalnega sveta odvetniških zbornic.

Nacionalni svet odvetniških zbornic pripravlja nacionalni kodeks ravnanja v obliki regulatornih odločb, objavljenih v uradnem listu, ki se za odvetnike neposredno uporabljajo.

Odvetniki pri dveh francoskih vrhovnih sodiščih, in sicer državnem svetu in kasacijskem sodišču, se ločijo od običajnih odvetnikov, saj so javni uslužbenci, ki jih imenuje pravosodni minister, ter imajo edini pooblastila za zastopanje strank pred temi sodišči. Pravila o njihovem poklicu so načeloma navedena v odloku (*ordonnance*) z dne 10. septembra 1817, ki vzpostavlja red odvetnikov pri državnem svetu in kasacijskem sodišču, dekretu (*décret*) št. 91-1125 z dne 28. oktobra 1991, ki se navezuje na pogoje za opravljanje poklica, in dekretu (*décret*) št. 2002-76 z dne 11. januarja 2002 o disciplinskih pravilih poklica.

Odvetniki pri vrhovnih sodiščih imajo svojo odvetniško zbornico oziroma red, ki jo vodi predsednik, pri tem pa mu pomaga svet zbornice, ki ima 11 članov. Ta organ je odgovoren za zagotavljanje strokovne discipline in zastopa sam poklic.

Več informacij je na voljo na spletišču [reda odvetnikov pri državnem svetu in kasacijskem sodišču](#).

Ali obstaja zbirka podatkov za to področje?

Nacionalni svet odvetniških zbornic vodi zbirko podatkov, ki temelji na seznamu odvetnikov, vpisanih na sezname vseh odvetniških zbornic v Franciji.

Ali je dostop do teh informacij brezplačen?

Dostop do zbirke podatkov na spletišču [nacionalnega sveta odvetniških zbornic](#) je brezplačen.

Notarji

Organizacija

Notar (*notaire*) je javni oziroma vladni uradnik, imenovan s sklepom (*arrêté*) pravosodnega ministra. Notarji kljub temu svoj poklic opravljajo neodvisno in kot samozaposleni. Pravila o njihovem poklicu so večinoma navedena v zakonu z dne 25. vetrnika (*ventôse*) leta XI (šestega meseca po francoskem republikanskem koledarju), odloku (*ordonnance*) št. 45-2590 z dne 2. novembra 1945, dekretu (*décret*) št. 45-0117 z dne 19. decembra 1945 o organizaciji notarskega poklica, dekretu (*décret*) št. 73-609 z dne 5. julija 1973 o strokovnem usposabljanju in pogojih za opravljanje notarskega poklica, in dekretu (*décret*) št. 78-262 z dne 8. marca 1978, ki določa notarske pristojbine.

Notarji so na ravni departmajev organizirani v notarske zbornice, na regionalni ravni pa v svete, ta združenja pa določajo in disciplinsko nadzorujejo delovanje notarjev na svojih področjih. Pred nacionalnimi organi poklic zastopa Višji notarski svet (*Conseil supérieur du notariat*).

Višji notarski svet poleg tega, da zastopa poklic pred javnimi organi, tudi preprečuje in razrešuje poklicne spore med notarji, ki niso člani istega regionalnega sveta. [Višji notarski svet](#) ima brezplačno spletišče, kjer so navedene osnovne značilnosti poklica, vsebuje pa tudi imenik notarjev ter njihovih zbornic in svetov v departmajih in regijah.

Vloga in pristojnosti

Notarji so pristojni za izdajanje overjenih listin, ki so nato izvršljive brez pridobitve odločbe sodišča.

Poleg tega tudi svetujejo posameznikom in podjetjem, v povezavi ali brez povezave s pripravo osnutkov uradnih dokumentov ter poleg svojih glavnih poslov sodelujejo tudi pri upravljanju premoženja in nepremičninskih poslih.

Drugi pravniški poklici

Sodni izvršitelji

Sodni izvršitelj (*huissier de justice*) je javni oziroma vladni uslužbenec, imenovan s sklepom (*arrêté*) pravosodnega ministra. Izvršitelji kljub temu poklic opravljajo neodvisno in kot samozaposleni. Pravila o poklicu so večinoma navedena v zakonu z dne 27. decembra 1923, odloku (*ordonnance*) št. 45-2592 z dne 2. novembra 1945, dekretu (*décret*) št. 56-222 z dne 29. februarja 1956 in dekretu (*décret*) št. 75-770 z dne 14. avgusta 1975.

Sodni izvršitelji so edini pooblaščenici za vročanje sodnih pisanj ter izvrševanje sodnih odločb in izvršilnih nalogov ali naslovov. Poleg tega lahko po pooblastilu sodišč ali na zahtevo posameznikov pripravijo uradne ugotovitvene zapisnike. Poleg opravljanja svojih glavnih poslov lahko delujejo tudi kot posredniki pri poravnava, upravitelji premoženja ali zavarovalniški agenti, če najprej o tem obvestijo svojo regionalno zbornico izvršiteljev in generalno tožilstvo (*procureur général*) pri pritožbenem sodišču, pristojnem za njihovo območje.

Za delovanje v okviru svojih pristojnosti v civilnih in gospodarskih zadevah prejmejo plačilo po tarifah, določenih v dekretu (*décret*) št. 96-1080 z dne 12. decembra 1996.

Zbornice zastopajo poklic na ravni departmajev in regij, na območju pristojnosti vsakega pritožbenega sodišča. Deluje tudi nacionalna zbornica, ki zastopa poklic pred javnimi organi ter razrešuje spore med zbornicami in izvršitelji, ki niso člani iste regionalne zbornice. [Nacionalna zbornica izvršiteljev](#) ima brezplačno spletišče, kjer so navedene osnovne značilnosti poklica in imenik sodnih izvršiteljev.

Z odlokom (*ordonnance*) z dne 2. junij 2016 je bil ustanovljen nov poklic sodni uradnik za izvršbo (*commissaire de justice*), ki bo s 1. julijem 2022 nadomestil poklica sodni izvršitelj in sodni dražitelj (*commissaire-priseur judiciaire*).

Odlok določa pravila o sodnih uradnikih za izvršbo in določa postopno uvedbo novega poklica do 1. julija 2022 na podlagi prehodne ureditve. Ker sta si vlogi sodnega izvršitelja in sodnega dražitelja delno podobni in se dopolnjujeta, je bila sprejeta odločitev o racionalizaciji sedanje organizacije obeh poklicev in njuni združitvi v en poklic sodnega uradnika za izvršbo.

Pravila o sodnih uradnikih za izvršbo se bodo v celoti uporabljala od 1. julija 2022. S 1. julijem 2026 bo ta poklic v celoti nadomestil predhodna dva: sodni izvršitelji in sodni dražitelji, ki ne bodo opravili posebnega usposabljanja za sodnega uradnika za izvršbo, ne bodo smeli več opravljati svojega dela. S 1. januarjem 2019 bo nacionalna zbornica sodnih uradnikov za izvršbo (*Chambre nationale des commissaires de justice*) nadomestila nacionalni zbornici sodnih izvršiteljev in sodnih dražiteljev, da se pripravi postopna uskladitev in nato združitev obeh poklicev.

Drugi pravni strokovnjaki

Sodni tajniki pri gospodarskih sodiščih (*greffiers de tribunaux de commerce*) so javni oziroma vladni uslužbenci, katerih glavna naloga je, da pomagajo članom gospodarskega sodišča med sodno obravnavo in da pomagajo predsedniku sodišča pri vseh upravnih nalogah. Vodijo sodno tajništvo in skrbijo za dosledno vodenje trgovskega registra, registra gospodarskih družb (*registre du commerce et des sociétés* — RCS) ter sodnih imenikov in dokumentov. Izdajajo uradne kopije, so odgovorni za pečat sodišča in denar, shranjen v sodni pisarni, ter sestavljajo dokumente sodnega tajništva in druge uradne dokumente v okviru svojih pristojnosti.

Ta poklic urejajo člani od L.741-1 do R.741-1 trgovskega zakonika.

Sodne tajnike pri gospodarskih sodiščih pred javnimi organi zastopa Nacionalni svet sodnih tajnikov gospodarskih sodišč (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce* – CNGTC). Ta organ deluje v javno korist (*établissement d'utilité publique*), je pravna oseba in je odgovoren za zaščito skupnih interesov tega poklica. Organizira začetno in stalno usposabljanje sodnih tajnikov in zaposlenih v sodnih tajništvih ter strokovne preizkuse znanja, ob tem pa tudi spodbuja in nadzoruje izvajanje pripravništev. Več informacij o tem je na voljo na spletišču [Nacionalnega sveta sodnih tajnikov gospodarskih sodišč](#).

[Sodni tajniki gospodarskih sodišč](#) (366 Kb)

[Sodni tajniki gospodarskih sodišč s pogodbo o zaposlitvi](#) (366 Kb)

Pravni svetovalci / pravniki v podjetjih

Poklic pravnega svetovalca (*conseil juridique*) se je združil s poklicem odvetnika (*avocat*) po zakonu št. 90-1259 z dne 31. decembra 1990.

Za pravnike (*juristes*), ki ne delajo kot neodvisni odvetniki (*avocats*), ampak delajo za podjetja, ne veljajo nobeni posebni predpisi.

 Zadnja posodobitev: 10/01/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.